

31.03.2015

Conferință

Lobby, de la teorie la practică. Implicații asupra politicilor publice, mediului de afaceri și ONG-urilor în România

(Hotel Intercontinental, sala Rapsodia)

– SINTEZĂ –

Institutul European din România (IER) a organizat în data de 31 martie 2015 o conferință ocazionată de lansarea studiului *Lobby în România vs. Lobby în UE*, realizat sub egida sa de un valoros colectiv de cercetători format din cadre universitare din București și Cluj, specialiști în domeniul afacerilor europene, politologiei, eticii, economiei și științelor juridice. Studiul este menit să răspundă unei nevoi concrete, reale, regăsite la nivelul societății românești, de identificare a celor mai bune soluții privind reglementarea activității de lobby.

În cadrul sesiunii introductive a evenimentului, *Lobby: tendințe și provocări actuale*, au luat cuvântul dna **Gabriela Drăgan**, profesor universitar și director general al Institutului European din România, dl **Liviu Stancu**, secretar de stat în cadrul Ministerului Justiției, dna **Alina Bârgăoanu**, profesor universitar, prorector al Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (SNSPA) și președinte al Consiliului de Administrație al IER. Prezentarea studiului a fost făcută de dna **Simina Tănăsescu**, profesor universitar, autor și coordonator al echipei de cercetare care și-a desfășurat activitatea în a doua jumătate a anului 2014 și în primul trimestru al anului 2015.

Teza pe care se sprijină lucrarea este că, în prezent, procesul politicilor publice a devenit unul tot mai complex, rolul jucat de diferitele grupuri de interese în influențarea deciziei politice fiind tot mai greu de ignorat, inclusiv în România. Potrivit dnei **Simina Tănăsescu**, studiul trece în revistă cele **două abordări diferite** de reglementare a activității de lobby, *una specifică continentului european și una dominantă în spațiul nord-american*, ancorate în *soft law* și, respectiv, *hard law*. Indiferent de abordare, influențarea proceselor decizionale la nivelul autorităților publice, adică lobby, *„trebuie să respecte un set de reguli minimale pentru a nu deveni o împovărare pentru decidenți și a nu conduce la distorsionarea democrației”*, a explicat dna Tănăsescu, care a avertizat totodată împotriva confuziilor, voluntare sau involuntare, care se fac uneori între practicile de lobby, advocacy și public relations.

În contextul în care România nu dispune de o reglementare expresă a lobbyului (cu excepția COR – Clasificarea Ocupațiilor din România), *„ne-am propus să explorăm opțiunile existente și să deducem consecințele pe care le-ar putea avea diferitele tipuri de reglementări în România”*, a declarat Simina Tănăsescu. *„Nu vrem să definim lobbyul și să oferim un îndrumar pentru o viitoare reglementare, dar asigurarea transparenței și respectarea unor cerințe normative sunt necesare. Pentru că lobbyul există în România, indiferent de paradigma prin care alegem să-l înțelegem”*, a adăugat dna Tănăsescu.

„Opțiunile de reglementare există, iar rolul nostru nu este să impunem o variantă sau alta, ci doar să le evidențiem”, a afirmat directorul general IER, dna **Gabriela Drăgan**. *„Rolul acestor dezbateri este să ofere publicului larg accesul la studii argumentate, rezultate ale muncii unei echipe de cercetători credibile, invitându-l la reflecție”*, a precizat dna Drăgan,

subliniind, printre altele, că „la nivel de Uniune Europeană, sunt foarte puține state care reglementează activitatea de lobby, existând însă mecanisme de autoreglementare”.

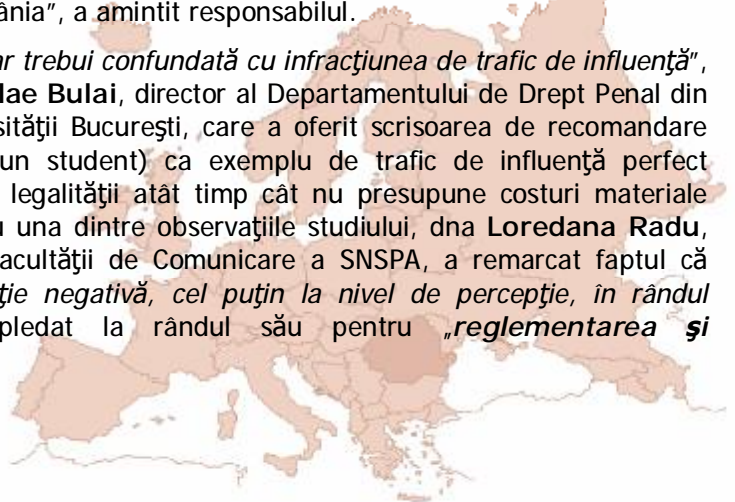
În întărirea aceleași idei, dl **Liviu Stancu** a remarcat că „la nivel comunitar nu există un punct de vedere unitar cu privire la reglementarea acestei activități”. Studiul lansat de IER reprezintă un „instrument util pentru zona de cercetare dedicată lobbyului”, cu darul de a complementa conținutul unui alt text, *Material documentar privind reglementarea activității de lobby în legislațiile altor state*, realizat sub egida Ministerului Justiției și difuzat publicului cu aceeași ocazie. „Cele două documente vor sta la baza unei viziuni pe care Ministerul Justiției o va contura cu privire la practica de lobby în România”, ale cărui tentative de reglementare au apărut în contextul luptei împotriva corupției, a menționat secretarul de stat, evidențind totodată importanța „acceptabilității sociale” pentru această activitate.

Dna **Alina Bârgăoanu** a salutat lansarea studiului consacrat unui „*subiect ce stârnește pasiuni*” în societatea românească, avertizând însă că „pericolul mare este ca el să treacă mai degrabă neobservat și, mai mult, să fie angrenat în luptele unor interese exogene”. „Acest lucru este valabil și pentru restul studiilor realizate de IER”, a adăugat dna Bârgăoanu, remarcând că „folosirea imprecisă a termenilor poate genera conflicte”.

Colectivul de autori ce a contribuit la realizarea studiului (în afara coordonatorului Simina Tănăsescu) a fost format din: dna **Miruna Andreea Balosin**, lector în cadrul Facultății de Studii Europene, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, dl **Cosmin Dima**, doctorand al Facultății de Științe Politice, din cadrul Universității București, dl **Cristian Ducu**, doctor în Filosofie Morală și, începând din 2008, general manager la *Centre for Advanced Research in Management and Applied Ethics*, dna **Ramona Delia Popescu**, lector universitar doctor la Facultatea de Drept, Universitatea din București, și dl **Ștefan Ilie Oanță**, doctorand în cadrul Academiei de Studii Economice.

În deschiderea primului panel tematic, *Lobby: de la teorie la practică. Implicații asupra politicilor publice*, moderat de jurnalistul **Ovidiu Nahoi**, dna **Luminița Adam**, deputat în Parlamentul României și membru în Comisia juridică, de disciplină și imunități a camerei inferioare, a subliniat că „este un fapt că lobbyul poate îmbunătăți procesul de elaborare al politicilor publice și poate consolida responsabilitatea în guvernare”. Trebuie să avem grijă însă ca această activitate să „nu devină un trafic de influență deghizat”, a avertizat dna Adam, pledând pentru transparență. „Cu cât vom fi mai transparenți când luăm deciziile, cu atât va fi mai greu să fie comise acțiuni ilicite”, a explicat deputatul. Când vorbim despre lobby „este important să fim foarte clari. Traficul de influență reprezintă o faptă penală, în timp ce lobbyul este o activitate legitimă”, a declarat dl **Cornel Călinescu**, coordonatorul Secretariatului Tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție, Ministerul Justiției. „Raportul anticorupție emis de Comisia Europeană privind țara noastră remarcă inexistența unei legislații privind lobbyul în România”, a amintit responsabilul.

„Noțiunea de trafic de influență nu ar trebui confundată cu infracțiunea de trafic de influență”, a declarat profesorul **Bogdan-Nicolae Bulai**, director al Departamentului de Drept Penal din cadrul Facultății de Drept a Universității București, care a oferit scrisoarea de recomandare (din partea unui profesor pentru un student) ca exemplu de trafic de influență perfect acceptabil, ce nu depășește cadrul legalității atât timp cât nu presupune costuri materiale pentru beneficiar. În consonanță cu una dintre observațiile studiului, dna **Loredana Radu**, conferențiar universitar în cadrul Facultății de Comunicare a SNSPA, a remarcat faptul că „conceptul de lobby are o conotație negativă, cel puțin la nivel de percepție, în rândul societății din România” și a pledat la rândul său pentru „reglementarea și profesionalizarea domeniului”.

Cel de-al doilea panel tematic, *Lobby: de la teorie la practică. Implicații asupra mediului de afaceri și ONG-urilor*, a fost moderat de jurnalistul **Dan Cărbunaru** și a început cu intervenția dlui **Adrian Moraru**, director adjunct în cadrul Institutului pentru Politici Publice. „*La momentul actual ne confruntăm cu o lipsă de transparență în zona de influențare a deciziei, iar cei care ar trebui implicați mai mult în această dezbatere sunt reprezentanții mediului de afaceri*”, a declarat Adrian Moraru. Păstrând nota, dl **Cristian Pârvan**, secretar general al Asociației Oamenilor de Afaceri din România, a precizat că, „din păcate, oamenii de afaceri români se simt uneori discriminați în propria lor țară”. „*Mă bucur să văd că sunt mulți tineri în sală astăzi pentru că ei vor avea, cel mai probabil, ocazia să asiste la o reglementare a activității de lobby în timpul vieții lor*”, a mai spus, trecând într-un registru ironic, Cristian Pârvan.

„*Lobbyul este o formă de comunicare din ce în ce mai complexă, inclusiv în ceea ce îi privește pe politicieni, iar transparența ar trebui să fie cuvântul de ordine*”, a declarat dna **Laura Florea**, președintele Asociației Registrului Român de Lobby. „*Această dilemă dintre lobby și advocacy este prezentă doar în România. Nicăieri nu mai întâlnim această dihotomie*”, a afirmat dna Florea, apărând *dreptul societății de „a ști cum sunt făcute politicile publice*”. În fine, dna **Oana Preda**, director executiv în cadrul Centrului de Resurse pentru Participare Publică, a fost primul și singurul vorbitor care s-a exprimat în mod explicit împotriva reglementării lobbyului, „*pentru că acest lucru ar elimina din proces tocmai acele grupuri care își fac loc cel mai greu loc la masa deciziilor*”, dând exemplul unor cetățeni simpli și fără studii superioare care, involuntar, au întreprins activități ce ar putea fi asociate în sens larg lobbyului, în folosul comunităților din care făceau parte.

Sinteză realizată de Bogdan Mureșan
Biroul Studii și Analize, IER

